

VLADIMÍR ŠLECHTA

Italský gambit

NEBEZPEČNÁ PRAHA RUDOLFA II.

ITALSKÝ GAMBIT

**KNIHY VLADIMÍRA ŠLECHTY
V NAKLADATELSTVÍ
MYSTERY PRESS**

Nebezpečná Praha Rudolfa II.

Italský gambit

Připravujeme

Kouřové zrcadlo

Mrtvá bludička

VLADIMÍR ŠLECHTA

Italský gambit

Nebezpečná Praha Rudolfa II.

MYSTERY PRESS

2024

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, zálohována ani šířena v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Vladimír Šlechta, 2024

Cover & Map © Martin Stehlík, 2024

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2024

ISBN 978-80-7588-693-4 (pdf)

Pro mé vnuky Jonathana a Niklase

PROLOG

*Škola
italského
šermu*

Praha je nebezpečné město. To není žádná novinka. Abyste nebezpečí alespoň trochu zmírnili, potřebujete zbraň. Musíte ji nosit tak, aby ji všichni viděli. Na ozbrojeného muže si troufne jen málokdo.

Přináší určité výhody, když se zbrání umíte i zacházet. Až vám někde v uličce zastoupí cestu párek pobudů, a vy nosíte zbraň jen pro ozdobu, tak to bude horší, než kdybyste neměli nic. Pobudové uvidí zbraň, nezaváhají a udeří na vás plnou silou. Vy pak přijdete o všechno. Nejspíš i o život.

Když mluvím o zbrani, tak mám na mysli takzvanou chladnou zbraň, nikoliv palnou na střelný prach, jako je třeba mušketa, arkebuza nebo bambitka. Ty jsou v Praze zakázané. Pokud byste se v pražských městech promenádovali s viditelně nesenou bambitkou, biřicové by vás okamžitě zatkli, strčili do šatlavy a propustili vás až po zaplacení pořádné pokuty. Bambitku by vám pochopitelně zabavili a kromě toho by si ponechali všechno cenné, co by u vás našli.

Naproti tomu chladné zbraně jsou tu spíše pravidlem než výjimkou. I muži z nižších vrstev nosí u pasu dýku, které se tu momentálně říká tulich. Pro nošení zbraní platí určitá pravidla a každá společenská vrstva smí nosit jen jejich určitý typ. Třeba kluci uředníci si k pasu nesmějí připnout například kord, to by na ně okamžitě dopadlo rameno spravedlnosti. Přiznám se však, že já ta pravidla pro nošení zbraní neznám. Jsem totiž rodu rytířského, a tak se mohu beze studu i beze strachu ozbrojit tou nejlepším chladnou zbraní, jaká byla kdy vynalezena. Rapírem.

Radím vám: pokud máte dostatečná privilegia, také si jeden pořídte.

Můžete namítnout, že ovládání rapíru je složité. S tím vám však mohu pomoci. Vyučuji italský šerm a za jednu hodinu výuky si беру pět až deset grošů, to podle pokročilosti žáka. Zajděte za mnou a domluvíme se.

Zajímá vás, kde jsem se naučil to, co nabízím? Vysvětlím vám to. Dva roky jsem cvičil šerm ve vláském městě Padova pod vedením mistra jménem Arturo Ricci de Trevigo. Také jsem prostudoval jak proslulou učebnici sepsanou Achilem Marozzem, tak i společné dílo Benátčana Giacoma di Grassi a Marozzova žáka Joachyma Mayera. Z obou těchto knih jsem si udělal výpisky a kromě toho mám obkreslené i některé ilustrace. Nabyté znalosti, teoretické i praktické, jsem procvičoval během své tříleté vojenské služby. Partnery ve cvičných duelech mi byli vojáci z mého oddílu, převážně Italové. Během dlouhých a nudných dnů, kdy jsme setrvali ve vojenském ležení, jsem s nimi svedl stovky soubojů, pochopitelně vedených v přátelském duchu a nikoliv na smrt. Nepovažuji se za šermířského mistra, ale šermovat prostě umím.

Pokud byste měli zájem, najdete mne snadno. Ze staroměstského Rynku zamíříte východním směrem, vyhledáte ulici, které se říká Kozí, a tam už se na mě doptáte. Jakub Jelínek z Hiršbergu, to je mé jméno. Nikdy neodmítnu zájemce, který má pro šerm alespoň trochu vlohy. Tím myslím platícího zájemce, to mějte na paměti.

Ozbrojený doprovod

17. ŘÍJNA 1597, ČTVRTEK

I

Z hlubokého spánku mě vytrhlo bušení na venkovní dveře. Vykulil jsem se z peřin a se zalepenýma očima sáhl po rapíru, který stál hned vedle postele opřený o stěnu. Pak jsem ho zase pustil, protože jsem uslyšel hlas Matěje Sádla, jak se dohaduje se starým Tomášem. Tomáš ho vpustil dovnitř a o chvíličku později už se Matěj vnuť do mé mrňavé ložnice. Byl to statný mládenec s rozježenými slámovými vlasy, silnými rty, baňatým nosem a vykulenýma vodovými očima, jeden z dlouhé řady venkovských řezníků. Odtud ostatně plynula i jeho rodová přezdívka, tedy Sádlo.

Přihrnul se ke mně oblečený do širokých holandských kalhot pod kolena a nepadnoucího wamsu zapnutého na asi tak dvacet knoflíčků. Na široký opasek si zavěsil jakousi podivuhodnou zbraň, což byl nejspíše ceremoniální mečík. Nevím, proč si raději nepořídil pořádný tulich, jaký nosí mladí tovaryši. Vlastně vím. Mečíkem dával najevo, že už nepatří mezi obyčejný sprostný lid.

Párkrát kopl do spodku mé postele a zahlaholil: „Co se tady vyvaluješ, ry-tí-ři? Pan Želinský si žádá tvých služeb. Tak vyskoč, ustroj se a nezdržuj. Tomáš už ti sedlá koně, jak jsem mu nakázal. A támhle tu věc,“ ukázal na rapír, „si vezmi. Budeš ji potřebovat.“

Okázale jsem zazíval a protáhl se. Hlavou jsem při tom klepl do pelesti a nohama málem narazil do protější zdi. Když jsem byl chlapec, byla pro mě tahle postel dlouhá a široká až až. Nechápu, jak se mohla takhle smršknout.

„Copak jsme dělali v noci, že jsme po ránu takhle zcepeně-
lí?“ cenil na mě Matěj Sádlo v úsměvu široké zuby. „Chlastali
jsme? Proháněli jsme děvky? Nebo obojí?“

„Řekl jsi pan Kryštof Želinský ze Sebusína?“ ujistil jsem se.

„Přesně tohle jsem řekl,“ přikývl Matěj.

Dosud jsem se s panem Kryštofem Želinským osobně
nesetkal, ale samozřejmě jsem věděl, o koho jde. Několikrát
jsem ho viděl zdálky a Jan Milner z Milhausu, přítel mého
dědečka, o něm mluvil takřka nepřetržitě. *Pan Kryštof, éh,
zvažuje různé možnosti, pan Kryštof vyzkouší ještě jeden po-
stup, že ano, pan Kryštof tuhle, pan Kryštof támhle...* a výsle-
dek to nepřineslo žádný. Když tedy nepokládám za výsledek,
že značná část mého tříletého žoldu se rozplynula jako sníh
na jarním slunci.

„Mluvil pan Želinský i o nějakých penězích?“ zeptal jsem se.

„Ale jistě, ry-tí-ři,“ zazněla odpověď. „Nebudeš škodný.“

„My někam jedeme, že mi Tomáš sedlá koně?“ pokračoval
jsem v dotazech.

„Navečer budeš zpátky,“ ujistil mě Matěj.

Teď už jsem věděl všechno. „Rád bych se ustrojil,“ řekl
jsem nerudně. „Počkej na mě na dvoře.“

Spal jsem v košili, takže stačilo, abych se dooblékl. Trochu jsem Matějovi záviděl jeho široké holandské kalhoty, zdálo se, že se pro jízdu v sedle hodí lépe než moje *plunderhosen*. Ale jeden se musí oblékat, jak se náleží na šlechtice, i když zchudlého. Tedy momentálně zchudlého. Punčochy, střevíce, bandalír s rapírem a to bylo všechno. Na kožich ještě nebyla pravá zima, bude to muset spravit plášť. Navíc se zdálo, že se během dne oteplí. Na hlavu jsem si nasadil širák ozdobený pštrosím pérem obarveným namodro. Bez něj bych dům neopustil.

V kuchyni jsem popadl džbán se zbytkem včerejšího piva, a zatímco jsem močil venku na hnojiště, vypil jsem ho do dna. To už mi Tomáš vyváděl ze stáje osedlaného Bucka. Ještě jsem Tomášovi řekl, že pokud se dnes dostaví některý z mých žáků, ať ho odkáže na zítřek nebo na pozítří.

Tomáš mi otevřel branku a já, s uzdou v ruce a s Buckem za zády, jsem vyšel na ulici a tam se vyhoupl do sedla. Bucek se otočil směrem k Vltavě, zřejmě si myslel, že jedeme na obvyklou projížďku. Škubnutím uzdou jsem ho vyvedl z omylu a nasměroval ho za Matějem, který v sedle své herky směřoval Kozí ulicí do útrob Staršího Města.

II

Znovu jsem zauvažoval, jakým záhadným způsobem se tady Bucek vlastně ocitl. Byl to jediný kus majetku, který mi ještě zůstal. Dostal jsem ho darem od svého dědečka Jana Jindřicha, když mi bylo asi tak třináct. Tehdy byl Bucek bujným mladým hřebečkem, na kterém jsem se proháněl po rodových lučinách s výhledem na nepříliš vzdálenou Šumavu.

Pojmenoval jsem ho Bucefal, tehdy jsem totiž četl zkrácený a do latiny přeložený Plútarchův *Život Alexandrův*. Jestliže měl Alexandr Veliký koně jménem Bucefal, tak já jsem ho musel mít také.

Původně jsem si chtěl vzít Bucefala do Padovy, dědeček však rozhodl, že odjedu na obstarožním hnědákovi, kterého na konci cesty prodám a po několika rocích studia, až se budu vracet domů, si pořídím jiného. Tak jsem to také udělal.

Zatímco jsem meškal v Itálii a v Uhrách, Bucefal čekal ve stájích v Hiršbergu. Nezůstal tam však napořád, během těch několika let se záhadně přemístil do Prahy. Také ho v těch

letech navštívil nunvář neboli *castratore* a ušmíkl mu tu část těla, která dělá hřebce hřebcem. Nevím, kdo to rozhodl, já bych to nikdy nepřipustil a dědeček také ne. Ale stalo se. Bucefal ztratil bujnost a díval se na svět s nedůvěrou. Oprávněnou, řekl bych. Pojmenování Bucek se k němu hodilo mnohem lépe.

III

Ráno bylo kalné a v ulicích, ve kterých se mísila mlha s kouřem z komínů, panoval čilý ruch. Nebylo zase tak brzo, jak jsem si myslel. Říjen je prostě říjen, dny se krátí a rozednívá se později.

Projeli jsme Starším Městem a vstoupili do Nového Města. O nějakou chvíli později nás Matěj zavedl na široký Koňský trh, kde jsme mohli jet pohodlně vedle sebe. Místo toho, abychom zrychlili, Matěj zvolnil, občas se postavil ve třmenech a rozhlížel se. Po chvíli se odkudsi vynořil drobný Ital se zplihlým knírem a s příliš velkým baretem, vedoucí za uzdu poměrně pěkného hnědáka. Abych řekl pravdu, na první pohled nebylo na tom chlapíkovi vůbec nic italského. Oblečený do nenápadných barev, ladících s hnědou srstí jeho koně, vypadal jako něčí sluha. Ale já Itala poznám už od pohledu.

Matěj mu mávl na pozdrav. Dalším mávnutím naznačil, že má nasednout a připojit se k nám. Ital ukázal na mě a cosi zabrebtal řečí připomínající němčinu. Matěj mu odpověděl rovněž německy a cosi dodal i ve školní latině. Jako mnoho

lidí si i Matěj myslel, že latina je totéž co současná italština. V tom se ovšem pletl.

Chvilí se dohadovali, jeden nerozuměl druhému, až jsem se vmísil do debaty. „O čem se vede spor?“ zeptal jsem se italsky.

Ital po mně zamžoural očima, ukrytýma pod huňatým obočím. Nejenže jako sluha vypadal, on se tak i choval.

„Neměli bychom mít početnější doprovod?“ zeptal se seve-roitalštinou, které jsem dobře rozuměl. Přetlumočil jsem do-taz do češtiny a Matěj odpověděl: „Naši patroni se rozhodli, že máme být nenápadní. Více ozbrojených mužů by vzbudilo pozornost. A to my nechceme.“

Přetlumočil jsem jeho slova do italštiny a Ital pokrčil ra-mený. Konečně se vyškrábal do sedla hnědáka, který pro něj byl až příliš velký. Mohli jsme vyrazit.

Ke Koňské bráně jsme to měli jen kousek. V bráně nám zastoupili cestu nějací knechti, byli jsme totiž přesně ti lidé, které mají kontrolovat především: nepřiliš honosně oblečení, zato však ozbrojení mladí muži. Matěj Sádlo jim předložil ja-kési lejtstro, knechti se koukli na pečet a hned nám dali pokoj. Ani jsme nemuseli sesedat.

Za Koňskou bránou jsme vyrazili směrem na Říčany. Jsem sice kluk z venkova, ale Říčanskou silnici znám. Už jako malého pacholíka mě po ní vezl můj dědeček Jan Jindřich, aby mi ukázal náš rodinný pražský dům. A pak jsem po ní cestoval ještě několikrát.

Od malička jsem vedený ke zdvořilosti. Pravý rytíř zachováá zdvořilost i ke sprostnému lidu, říkával dědeček Jan Jin-dřich. Proto jsem se dvěma prsty dotkl širáku a představil se. Ital zamumlal, že se jmenuje Pietro a víc už nic. Žádné *odněkud* nebo alespoň rodové příjmení. Opravdu to byl jen něčí sluha.

IV

Jak jsme se vzdalovali od vysokých městských hradeb, míjeli jsme vozy, povozy i káry, které jely proti nám. Jednou či dvakrát jsme uhnuli k okraji cesty, abychom nechali projít honáky, vedoucí dobytek. Největší nápor povozů se odbyl už před dvěma hodinami, nejspíš ještě za hluboké tmy, proud už slábl, ale pořád jsme míjeli množství venkovského lidu. Praha je jako obrovské břicho, žádá si pšenici, mrkev, celer, palivové i stavební dřevo, sukno i usně, železo, zlato, stříbro, měď i umělecké předměty do kunstkomory našeho nejjasnějšího císaře.

Později proud povozů zeslábl a pak docela zmizel. Slunce začínalo hřát a vzdálené lesy hýřily pestrými barvami. Podél cesty se rozkládaly jen pastviny, sklizená pole a sem tam i nějaká ta kolna nebo chatrč. Lesy tu byly v širokém pásu vykácené, což bylo jednoduché opatření proti loupežníkům. Nikdo se nemohl skrývat za stromy a z ničeho nic přepadnout ubohé pocestné. A kdyby se v těch vzdálených lesích nějakí

loupežníci ukrývali a vyrazili k útoku, pocestní by je spatřili a mohli by se připravit k boji.

Nebo utéct.

Teď jsme se už nikomu nemuseli vyhýbat, a tak se Matěj Sádlo připojil k mému boku. Svým halasivým způsobem se zeptal: „Tak jak to bylo včera v noci, *ry-tí-ří*? Proháněl jsi děvky? Nebo jsi chlastal?“

Vlastně, abych řekl úplnou pravdu, jsem Matěje Sádla viděl teprve popáté nebo pošesté. Měl jsem však pocit, jako bych ho znal odedávna. Byl to takový ten přátelský chlapík, kterého je vždycky hned všude plno. Nebo byl možná jen vtíravý a užvaněný. Odrodil se řeznickému povolání, jezuité do něj ve škole natloukli latinu, a protože projevil trochu té chytrosti, pan Kryštof Želinský ze Sebuszína z něj udělal jednoho ze svých poskoků.

Dříve jsem s Matějem Sádlem probíral podrobnosti svého soudního sporu a on si všechno pečlivě zapisoval. Se samozřejmostí sobě vlastní mi začal tykat a už u toho zůstal. Když zjistil, že si přivydělávám učením italského šermu, dožadoval se, abych ho také cvičil.

Poskytl jsem mu dvě lekce, které mi nezaplatil, a pak jsme s tím skončili, protože Matěj je na šermování levý jako turecká šavle.

Jeho zbraní, jak mi opakovaně zdůrazňoval, je pero a nikoliv meč.

Ale o prohánění děvek se zajímal, ne že ne. Co také můžete čekat od dvaadvacetiletého mládence, kterému jeho luteránské přesvědčení brání v tom, aby se o nějaké prohánění také pokusil?

Rozhodl jsem se, že mu dám lekci ze skutečného života.

„Slyšel jsi o francouzské nemoci, Matěji?“ zeptal jsem se. „Nebo spíš o uherské nemoci, jak se jí říkalo tam, kde jsem válčil?“

„No... něco jsem zaslechl.“

„Uherská nemoc se šíří právě proháněním děvek. Skrze ty dívky. Občas si prohlížím místní dívky v Praze, když je mímám. Většina z nich zatím nemá slzíci oči ani charakteristickou vyrážku, kterou jsem vídal v polních leženích. To ale nic neznamená. Vyrážka může časem zmizet, samotná nemoc však zůstává. Když ji jednou dostaneš, bude tě sužovat roky a roky. Až do smrti. Nakonec tě zabije, ale až po tom, co napůl shniješ zaživa a stane se z tebe blábolící šílenec... Vystrašil jsem tě dostatečně?“

„Vystrašil,“ připustil Matěj.

„Jestli máš tu potřebu, lepší je získat si pozornost počestných žen a dívek. Tedy alespoň do určité míry počestných. Jsi chytrý mladý muž, Matěji. Nemělo by to pro tebe být zcela nemožné.“

„Chápu, že ty máš u žen a dívek úspěch, Jakube,“ oslovil mě jménem. „Ale podívej se na mě,“ řekl s odzbrojující upřímností. „Cožpak můžu nějakou oslnit?“

„Získávání přízně je dlouhodobý proces,“ vysvětlil jsem mu. „V tomto směru ti naštěstí mohu pomoci. V knihovně, kterou zanechal můj dědeček, se nachází kniha, která se tím zabývá. Může ti být k užitku, pokud dokážeš číst i ve skutečné latině a ne jen v té jezuitské.“

„Kniha?“ zeptal se Matěj nejistě.

„Jmenuje se *Ars Amandi* a napsal ji před patnácti sty lety římský básník Ovidius.“

„A ty bys mi ji půjčil?“

„Jistě. Co bych neudělal pro přítele... Poslyš, Matěji, kam máme vůbec namířeno? Až do Říčan?“

„Ano,“ přikývl rozčepýřenou hlavou. „Prý se to dá stihnout tam a zpátky za jediný den.“

„To se skutečně dá, ale za dlouhého letního dne a ne tímhle tempem,“ vysvětlil jsem mu.

„Tak to abychom pobídli koně,“ řekl Matěj a vyrazil.

V

Naštěstí jsme nemuseli dojet až do Říčan. Ještě nebylo ani poledne, když jsem v dálce zahlédl kavalkádu několika jezdců, kteří ujížděli pěkně zčerstva. Když se přiblížili na vzdálenost asi sto padesáti kroků, Pietro zabřebentil, že přijíždí jeho pán. Pobídl hnědáka a vyrazil jezdcům vstříc, zatímco my s Matějem jsme zvolnili.

Když jsme se s nimi setkali, zjistili jsme, že je to celkem šest jezdců na statných hnědácích, kteří vypadali jako z jednoho chovu. Čtyři byli oblečeni do nenápadných šatů v barvě blátivé hnědi jako Pietro, dva se odlišovali. Především tam byl muž autoritativního vzezření v nejlepších letech mezi třicítkou a čtyřicítkou. Vlasy i vousy měl čerstvě přistřižené a jeho *nenápadný* cestovní oděv měl přece jen více barev. Přes ramena měl přehozený černý pláštěk s fialovou podšívkou, který byl spíše módním doplňkem než ochranou proti chladnému počasí. U pasu mu visel rapír s bohatě zdobeným úponovým košem. Když jsme dojeli až k němu, právě cosi křičel na našeho

průvodce – severoitalsky. Zároveň se upřeně díval na mne a na Matěje.

„Proč tak křičí?“ zeptal se Matěj nejistě.

„Prý žádal o ozbrojený doprovod,“ vysvětlil jsem mu, „jenže místo oddílu přijeli jen dva knechti. Těmi knechty myslí mě a tebe.“

Matěj si dodal odvahy, přivedl koně blíž k pánovi a školní latinou mu vysvětlil: „Bylo rozhodnuto, že utajení a nenápadnost budou lepší než velký ozbrojený doprovod. Kromě toho jsme vám obstarali zdatného vojáka,“ ukázal na mě. „Veterána z války s Turkem.“

Pán mu zjevně rozuměl. Přestal křičet a zadíval se na mě ještě upřeněji. Zejména si prohlížel pštrosí péro na mém širáku. Možná věděl, co to péro znamená. Nebo ho prostě jen zaujalo.

Napřímil jsem se v sedle a zatvářil se co nejpochmurněji. Dotkl jsem se dvěma prsty obruby širáku, naznačil jsem smeknutí a zároveň se zlehka uklonil. Jsem přece šlechtic, i když zchudlý, a on mi ještě ani nebyl představen – tak nač nějaké okázalé mávání kloboukem, no ne?

Matěj využil skutečnosti, že se s italským velmožem dokáže dorozumět latinsky. „Pokud nejste spokojený, můžete se vrátit do Říčan a já přednesu vaši stížnost. Nejsem si ale jistý, zda se pan Želinský rozhodne poslat více mužů. Trval na utajení.“

Pán zavrtěl hlavou. „Už jsme ztratili příliš mnoho času,“ křikl severoitalsky. „Jedeme!“

Mávl směrem ku Praze, takže to pochopil i Matěj. Celá naše skupina, teď už devět jezdců, se rozjela tam, odkud jsme po ránu vyrazili. Nebo spíš osm jezdců a jedna jezdka. Mezi

šestici, ke které jsme se připojili, patřila totiž dívka anebo možná mladá žena. Seděla v sedle po mužsku, tedy obkročmo, a za tímto účelem si oblékla nohavice, ze kterých byla vidět jen spodní část od kolen až k okraji nízkých jezdeckých bot. Jinak se dívka celá zahalila do dlouhého šedomodrého pláště s kapucí. Z jejího obličeje jsme neviděli vůbec nic a z účesu taky ne. A jak jsem poznal, že je to žena? Podle proporcí těla a především kvůli té zahalenosti.

VI

Chvíli jsme ujížděli zčerstva, pak začali koně slábnout, a tak jsme zvolnili. Připojil jsem se *pánovi* k boku, dotkl se okraje širáku a představil se: „Jakub Jelínek z Hiršbergu.“

Podíval se na mě úkosem: „Nemohu se vám představit, omlouvám se. Říkejte mi pan Domenico.“

Přikývl jsem, že to беру na vědomí.

„Jste voják?“ zeptal se.

„Tři roky jsem válčil s Turkem pod velením kapitána Francesca da Silvy.“

„Vy ale nepocházíte z krajů jižně od Alp,“ poznamenal.

„Pocházím odsud,“ pohnul jsem pravicí, abych obsáhl krajinu kolem cesty. „Tohle je moje země. Studoval jsem v Padově, když začalo verbování. Nechal jsem se strhnout. Připojil jsem se.“

„Ach tak,“ přikývl. „Vaše italština je dobrá, ale stále máte přízvuk.“

„Domluví se,“ pokrčil jsem rameny.

„Váš společník je také voják?“ kývl dopředu, kde se na své herce kolébal Matěj.

„Nevím, znám ho jen zběžně. Ale myslím si, že by si ten svůj mečík spíše zapíchl do nohy, než že by s ním někomu ublížil.“

„To je dobré vědět,“ přikývl. „Já sám jsem obstojný šermíř. To jen pro vaši informaci.“

„Očekáváte potíže?“

„Ano, očekávám. Ale možná má váš společník pravdu. Můj příjezd do Prahy zůstane utajený a žádné potíže nenastanou.“

I já měl ten pocit. Slunečný říjnový den byl příliš pěkný na to, aby se nám stalo něco ošklivého.

Samozřejmě jsem se mýlil.

VII

V dálce jsem uviděl linii pražských hradeb. Ne že bychom byli tak blízko, v ten den byla prostě vynikající viditelnost, jak už to ve slunečném říjnu někdy bývá.

V určité chvíli jsem zahlédl osamělý vůz. Odstavili ho ke kraji cesty daleko od pražských bran, tím myslím dost daleko na to, aby stráž v branách nezahlédl, že se něco děje, pokud by se u vozu něco semlelo.

Jak jsme se blížili, viděl jsem, že v záprahu nechali dvě strakaté kravky. Kolem vozu postávali nějací lidé.

Při prvním pohledu jsem vozu nevěnoval pozornost. Ani při druhém. Pak jsem se mimoděk ohlédl a uviděl, že jeden z blátivě hnědých služebníků takzvaného pana Domenica se drží o deset koňských délek pozadu. Nebyl to Pietro, který se k nám ráno připojil na Koňském trhu, ale nějaký jiný sluha.

Z dálky jsem zaslechl bubny a tympány. Žádní Turci kolem pochopitelně nebyli, ani tam nikdo netloukl do bubnů, byl to jen takový pocit. Pocit nebezpečí.

Znovu jsem se připojil k boku takzvaného pana Domenica. „Vidíte ten vůz?“ zeptal jsem se ho latinsky. Byla totiž šance, že nám jeho průvodci neporozumí, když budeme konverzovat v latině.

Podíval se a přikývl.

„Myslím si, že je to past,“ pokračoval jsem. „Také si myslím, že opozdilec, který se táhne za námi, je zrádce.“

Takzvaný pan Domenico se na mne upřeně podíval: „Jste si jistý?“

„Samozřejmě, že si nejsem jistý. Je docela možné, že je to prostě jen porouchaný vůz a že opozdilec má unaveného koně. Ale ta možnost tady je. Pořád se ještě můžete vrátit zpátky do Říčan. Ti u vozu nemají koně. Nedostihnou vás.“

„Nebudu se vracet,“ zavrtěl hlavou. „Máte však pravdu. Když jste mi to ukázal, vidím to také. Budeme připraveni.“

„Budete bojovat?“

„Ano, pokud to bude nezbytné. A vy?“

„Na to mě najali,“ prohlásil jsem, i když, po pravdě řečeno, mi Matěj neřekl, co se ode mne očekává. „Pojedu napřed a prohlédnu si ten vůz. Vy ale nezastavujte, bylo by to příliš nápadné. Jen jedte zvolna... Pokud mávnu rukou, znamená to, že je to opravdu léčka.“

Takzvaný pan Domenico vydal příslušný povel ke zpomalení, kdežto já jsem pobídl Bucka. Když jsem míjel Matěje, řekl jsem mu: „Drž se v houfu. Pokud se něco semele, pobídní koně a ujížděj k městu.“

Bylo znát, že jsem ho poplašil. „Co by se mohlo semlít?“ vyhrkl, avšak já jsem ho nechal za sebou.

Odstavený vůz byl ode mne asi sto kroků, a tak jsem tam byl hned. Zarazil jsem Bucka a díval se, co se to tady děje. Byl

to obyčejný nízký kupecký vůz, s plachtou a se záprahem dvou vyhublých kravek, čelem obrácených směrem na Říčany. Znamenalo to, že vůz vyjel z Prahy a tady se zastavil.

Obhlédl jsem kola vozu, neviděl jsem všechny, avšak vůz nebyl nijak nachýlený a nezdálo se, že by byl rozbitý. Kolem něj jsem napočítal čtyři lidi. Pátý seděl u kraje cesty asi tak patnáct kroků směrem k městu a zdálo se mi, že pokuřuje z dýmčičky. Každopádně od něj stoupal pramínek kouře. Kouření z dýmky, jak všichni víme, je velkopanský zvyk, ale já jsem viděl kouř a spojil jsem si to s dýmkou. Což byl samozřejmě omyl.

„Co se stalo?“ oslovil jsem osádku vozu. Až na jednoho dlouhána to byli pomenší muži, černovlasí, černoocí, prostě Italové. Jeden jako druhý si oblékli otrhanou pláštěnku s kapucí, avšak kalhoty, které z pláštěnek vykukovaly, patřili městským lidem a nikoliv venkovanům.

Prohlížením vozu jsem ztratil čas, během kterého dojel zbytek našeho oddílu až sem. Jen co jsem dopověděl svou krátkou otázku, vyšší chlapík, vousáč se stříbrným cvočkem v uchu, vykřikl: „Avanti!“ Zároveň sáhl ke spodku vozu a vytáhl krátké kopí s křížem opleteným ratištěm. Tři jeho společníci měli náhle v rukách zbraně, zahlédl jsem dva tesáky a jeden rapír. A nezůstalo jen u čtveřice. Zpod plachty i skrz plachtu vozu se hrnula další ozbrojená chlapiska.

Podíval jsem se po domnělém kuřákovi dýmky, který seděl u cesty směrem ku Praze. Rád si totiž udržuji přehled, je to zvyk, který jsem si osvojil ve válce. Chlapík samozřejmě žádnou dýmku neměl a proužek kouře, který jsem prve zahlédl, stoupal ze zapáleného doutnáku. Muž se v mezičase přemístil ze sedu do pokleku, v obou rukách držel arkebuzu a mířil, jak se mi alespoň zdálo, na takzvaného pana Domenica.

Pobídl jsem Bucka: „Hejá!“

A teď mě napadá: víte vy vůbec, co je to arkebuza? Já jsem se s ní seznámil během vojenské služby, avšak pro jistotu vám poskytnu vysvětlení. Arkebuza je, řečeno úplně jednoduše, palná zbraň na střelný prach, velikostí něco mezi bambitkou a mušketa. Stejně jako mušketa má i arkebuza pažbu, kterou můžete založit do ramene, avšak není tak těžká. Nemusíte ji podepírat furketou, pro střelbu z arkebuzy vám postačí vaše dvě ruce.

Plnou rychlostí jsem vyrazil ke střelci. Byl jsem u něj během tří čtyř koňských skoků. Střelec zazmatkoval, přemístil ústí arkebuzy z takzvaného pana Domenica na mě a stiskl spoušť. Využil jsem kratičké prodlevy mezi zažehnutím prachu na pánvičce a prošlehnutím do hlavně a sklouzl ze sedla. Arkebuza zahřměla, avšak kule neškodně přelétla nad Buckovým hřbetem. To už jsem byl na zemi, levicí jsem držel uzdu a v pravici tasený rapír. Na nic jsem nečekal a pohroužil jsem arkebuzírovi čepel do hrudi. Nevím, jestli to byla smrtelná rána, byl jsem si však jistý, že arkebuzu už znovu nenaládjuje. Ne v příštích hodinách a dnech.

Bucek, poplašený výstřelem, odskočil a pokusil se utéct, avšak já jsem trhl uzdou a umravnil ho. Vyskočil jsem do sedla rozhlédl se.

Jezdci takzvaného pana Domenica se v mezičase obořili na lupiče kolem vozu, ale nevedli si příliš dobře. Za ten krátký okamžik, kdy jsem se potýkal s arkebuzírem, jednoho sluhu zranili výstřelem z bambitky a druhého bodl velitel lapků tím svým kopím. Samotný pan Domenico seděl v sedle opodál, rapír měl v ruce, sledoval bojiště a křičel povely. Zahalená mladá žena mu byla po boku.

Matěj Sádlo se zachoval tak, jak jsem mu řekl. Pobídl herku, minul mě a ujížděl k městským hradbám, v té chvíli viditelným jen jako tmavá šmouha. V určitou chvíli se zastyděl nad vlastní zbabělostí, otočil koně a zazdalo se, že se chce vrátit do bitky.

„Jeď k bráně!“ křikl jsem na něj. „Zburcuj biřice!“

Neudělal nic, jen tam tak seděl. Přestal jsem se jím zabývat.

Pobídl jsem Bucka, abych se vrátil do skrumáže kolem vozu. Bucek se však plašil a pokoušel se utéct. V té chvíli se domnělý zrádce z oddílu pana Domenica, který se dosud držel dvacet koňských délek pozadu, konečně odhodlal k činu. Pobídl hnědáka a s taseným rapírem se rozjel k panu Domenicovi se zřejmým úmyslem ho probodnout.

„Attenzione!“ zakřičel jsem.

Pan Domenico neudělal nic. Snad jen dal pokyn mladé ženě, která seděla v sedle hned vedle něj. Ta rozhalila plášť, až jí spadla kapuce nazad, v obou rukou pozvedla těžkou bambitku s kolečkovým zámekem a na vzdálenost tří čtyř kroků střílela zrádce do prsou. Ten se zaklonil v sedle, rapír mu vypadl z ruky a jeho hnědák uháněl dál.

To už jsem měl Bucka pod kontrolou a mohl jsem vyrazit. Půlobloukem jsem objel vůz a dostal se banditům do zad. Jednoho jsem švihl rapírem přes záda, hrotem jsem mu roztál plášť, kazajku, košili i kůži od levého ramene až k protilehlému boku. Nebylo to smrtelné zranění, jen nepříjemná záležitost, která si vyžádá spoustu šití a bude se hojit celé týdny. Dalšího jsem prostě probodl.

Vůdce lapků se mě pokusil zasáhnout kopím. Vyhnul jsem se jeho výpadu a sekl jsem po něm. Hrot mého rapíru ho škrábl na paži. Pak jsem zvedl Bucka na zadní. Vůdce lapků uviděl

kopyta hrabající do vzduchu a zpanikařil. To už se obě hubené kravky opřely do postrojů a vůz se dal do pohybu. S ním i lapkové. Kryli se za vozem a zdálo se, že se pokoušejí uniknout z potyčky. Což nebylo nijak překvapivé, protože léčka se nezdařila a my jsme se ukázali jako příliš tvrdý oříšek.

Takzvaný pan Domenico bojovně zavelel k dalšímu útoku, avšak já jsem v duchu provedl bleskurychlý výpočet. Původně nás sem sice dorazilo devět, avšak Matěj Sádlo byl v boji nepoužitelný a dívka vyprázdnila bambitku. Dále bylo nutno odečíst mrtvého zrádce a dva naše zraněné, kteří vypadali spíše mrtvě než živě. Na boj jsme zbývali jen čtyři a banditi, i když jsem je nestačil spočítat všechny, měli viditelnou přesilu. Navíc se teď kryli za pohybujícím se vozem a v tom měli výhodu.

„Musíme pryč!“ křikl jsem na pana Domenica. „Tady už nic nezmůžeme!“

Zamračil se, avšak vzápětí mu došlo, že mám pravdu. Zavelel, jeho zbylí muži posbírali naše raněné, jednoho vysadili do sedla a druhého, který se ukázal jako mrtvý, přehodili přes sedlo. Co nejrychleji jsme vyrazili k městským hradbám, které se rychle přibližovaly a nabíraly na konturách.

VIII

V bráně se Matěj Sádlo oháněl tím svým lejestrem tak dlouho, až velitel hlídky poslal pro oddíl biřiců. Teď měl takzvaný pan Domenico dostatečný ozbrojený doprovod, který ho kamsi odvedl. U toho jsem už nebyl. Krátce po tom, co jsme dojeli do brány, mě Matěj Sádlo poslal pryč s tím, že se se mnou později vyrovná.

O pár dní později se pak Matěj zastavil u mě doma a sdělil mi, že pan Želinský hledá jiný způsob, jak se mi odvděčit. Tedy jiný způsob než pomocí peněz. Chvilí pak poseděl u mě v kuchyni a řekl mi, že vůz, zpoza kterého na nás zaútočili banditi, patřil jistému venkovskému zelináři. Ten si v daný den přivstal, aby byl na pražském zelném trhu jako první. To se mu skutečně podařilo. Zeleninu úspěšně prodal a ještě před polednem vyrazil zpátky k domovu. Jeho mrtvolu pak našli biřicové ve voze mezi zbytky zeleniny.

Banditi, řekl mi ještě Matěj, se pak nepochybně vrátili zpátky do Prahy. Buď nějakou jinou branou než tou, ve které jsme vyvolali rozruch, nebo je někdo svezl na lodi po Vltavě.

Zavražděného zelináře mi bylo líto a bandity jsem rutině proklel. To však bylo vše. Měl jsem za to, že pro mě celá záležitost s takzvaným panem Domenicem skončila. Ale jako obvykle jsem se mýlil.

Byl to teprve začátek.

Zavražděný prokurátor

22. ŘÍJNA, STŘEDA

I

O týden později, ve slunečném odpoledni jednoho z posledních pěkných říjnových dnů, jsem se nacházel na upraveném plácku na zahradě našeho staroměstského domu.

... a možná bych měl o tom domě něco říct. Postavil ho před více než dvěma sty lety nějaký Němec, který se pak v době husitských bouří odstěhoval do katoličtějších končin. Moji husitští předkové získali dům lacino, pokud za něj vůbec něco zaplatili. Původně to byl osamoceně stojící stateček, dokonce i s polnostmi, avšak v průběhu dvou století se zástavba zahustila a z obou stran na něj nalepili své domy, dvory i zahrady sousedé. Během času se také, aniž by se přemístil, ocitl v těsném sousedství židovského ghetta. Či se snad ghetto rozrostlo a dosáhlo téměř až k němu. To, jak říkával dědeček, má své výhody i nevýhody. Nevýhody jsou jasné: blízkost Židů snižuje cenu domu i vážnost jeho majitele. A pokud ze sousedství ghetta vyplývají i nějaké výhody, tak se o nich dědeček nezmiňoval.

Dříve snad k domu přináležely i nějaké polnosti, možná venku za městskými hradbami a možná i uvnitř hradeb, ty se však rozplynuly už před stoletím. Já jsem o pozemcích, příslušejících k domu, slyšel jen z dědečkova vyprávění a jemu o nich vyprávěl zas jeho dědeček.

Dům stojí v křivolaké ulici, které se říká Kozí. Už od nepaměti tudy děcka z okolních domů vyhánějí kozy na pastvu na nedaleký vltavský břeh a pak je zase ženou nazpátek. Odtud ten název.

Dům je na pražské poměry celkem velký, i když v současnosti není využitý tak, jak bychom ho využít mohli. Kupříkladu dědečkova pracovna i dědečkova ložnice zůstávají v tom stavu, jak je dědeček před nějakými padesáti lety zařídil. Nikdo do nich nechodí, jen já se občas prohrábnu ve sbírce knih a hned jdu z pracovny pryč. Mám pocit, že mě tam sleduje jeho káravý pohled.

Postel, ve které spím, se nachází v malé komůrce vedle kuchyně. Původně to byl nejspíš pokojík pro služku. Mohl bych se nastěhovat do dědečkovy pohodlné a poměrně velké ložnice, to však udělám, až bude dům v mém majetku. Pokud někdy vůbec bude.

Dům má vlastní studnu, ve které nikdy nevyschne voda. To je dáno blízkostí Vltavy. Už moji předkové však zjistili, že studniční voda způsobuje bez řádného převaření různé střevní obtíže, a tak ji používáme jen na mytí, vaření a zalévání záhonů. Na pití máme pivo. Abychom nemuseli každou chvíli běhat se džbánkem do hospody, bereme ho po celých soudcích. Můj správce Tomáš každých pár dnů naloží prázdný soudek na trakař, odveze ho a přiveze plný. Takhle to chodilo za mého dědečka a tak to chodí i dnes.

Na rozdíl od stísněných novoměstských dvorků má dům i zahrádku, ze všech stran ohraničenou jak kamennými zdmi, tak samotným domem. Zahrádka není přehnaně velká, je však využita beze zbytku. Vejde se tam stáj, ve které přebývá jak Buček, tak umečená koza, kurník s ohrádkou pro slepice, hnojiště, dva tři záhony, na nichž moje hospodyně Marta pěstuje zeleninu, a nakonec i plácek, na kterém cvičím městské hochy v italském šermu.

II

Zrovna jsem měl v práci jednoho měšťanského mládence, zhruba patnáctiletého a celkem šikovného. I on měl však nectnost všech začátečníků. Svým cvičným rapírem třískal do mého cvičného rapíru a domníval se, že šermuje. Neobtěžoval jsem se mu vysvětlovat, že účelem skutečného šermu je obejít protivníkovu obranu a bodnout ho. Prostě bodnout.

Zatím jsem mu ukázal základní držení rapíru: jílec se drží jen dvěma prsty, kdežto zbylé tři, palec, ukazovák a prostředník, jsou nad příčkou na ricassu, to ovšem jen u italské školy. U německé školy se jílec drží třemi prsty a nad příčkou je jen palec a ukazovák. Předvedl jsem mu dva základní střehy (dva z celkových pěti) a pak jsem ho cvičil ve výpadech. Přitom jsem se mu postavil jako cvičný terč a kryl jeho nešikovné, avšak stále se zlepšující útoky. Po každém výpadu jsem s ním chvíli jakoby šermoval. To takovým mládencům vyhovuje. Zadýchají se, jsou spokojeni a nehandrkují se se mnou o honorář.

Matěj Sádlo tentokrát přišel docela potichu. Způsobně zaklepal na domovní dveře, nechal se Martou provést domem, na zahradě si sedl na lavici u stěny domu a čekal, až dokončím výuku. Zvedl se teprve, když mi měšťanský mládenec odevzdal ochrannou vestu, ochranné rukavice k loktům i cvičný rapír, zaplatil a odešel.

„Přišel sis pro další lekci šermu?“ zeptal jsem se ho.

„Mám tě odvést k panu Želinskému,“ řekl bez obvyklého halasení.

„Něco se stalo?“ podivil jsem se.

„Tys to neslyšel? Včera večer zavraždili královského prokurátora Davida Rydla. Zastřelili ho přímo na ulici.“

„A co já s tím?“

„To ti poví pan Želinský. Nech si osedlat koně.“

III

Tomáš byl kdesi na pochůzkách, a tak jsem Bucka osedlal sám. Cestu jsme absolvovali jízdmo, což bylo dobře, protože Česká královská komora, do které jsme měli namířeno, se nachází dosti daleko od mého domu, konkrétně ve starém královském paláci na Pražském hradě.

Na místě samém pak nějací poskokové převzali naše koně, aby je ustájili. Mě a Matěje se ujal kancelářský posluha, vypařádný víc než pedel padovské univerzity. Odvedl nás do patra a chvíli jsme čekali v předpokoji. Pak nás uvedl do pracovny, kde nás očekával pan Kryštof Želinský ze Sebuzzína společně s panem Janem Milnerem z Milhausu.

Navzdory svému názvu sloužila pracovna spíše pro reprezentaci než pro skutečnou práci. Byla to velká a dobře osvětlená místnost s vysokým stropem, na kterém byl v živých barvách vymalován biblický výjev: na jedné straně duli trubači do pozounů, na druhé straně postávalo několik kopiníků oblečených jako němečtí lancknechti a uprostřed se hroutily hradby

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Italský gambit***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.